Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0152

Novi kineski zakon o „etničkom jedinstvu i napretku” i pojačano suzbijanje etničkih identiteta

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. travnja 2026. o novom kineskom zakonu o „etničkom jedinstvu i napretku” i pojačanom suzbijanju etničkih identiteta (2026/2703(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 150. stavak 5. i članak 136. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da se zaštita nacionalnog ili etničkog, kulturnog, vjerskog i jezičnog identiteta manjina temelji na međunarodnom običajnom pravu, kako je navedeno u Deklaraciji UN-a o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama; budući da se od svih država zahtijeva da poštuju te standarde;

B. budući da je kineski Nacionalni narodni kongres 12. ožujka 2026. donio Zakon o promicanju etničkog jedinstva i napretka, kojim se dodatno integrira državna ideologija i daje prednost mandarinskom u obrazovanju, javnom životu i medijima te pojačava institucionalizirana represija i asimilacija identiteta etničkih manjina, među kojima su i Tibetanci, Hui, Ujguri, Mandžurci i Mongoli; budući da taj zakon znatno odstupa od kineskog Zakona o regionalnoj etničkoj autonomiji iz 1984.;

C. budući da izvanteritorijalni doseg tog zakona omogućuje kazneni progon pojedinaca u inozemstvu za koje se smatra da ugrožavaju „etničko jedinstvo” Kine;

D. budući da pogoršanje stanja ljudskih prava u Kini stvara pritisak na njezine odnose s EU-om; budući da bi poštovanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava trebalo biti u središtu Unijinih odnosa s Kinom;

1. oštro osuđuje kineske represivne politike asimilacije i posljedične povrede univerzalnih ljudskih prava, među ostalim u Tibetu, Xinjiangu i Unutrašnjoj Mongoliji;

2. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog donesenog Zakona o promicanju etničkog jedinstva i napretka, kojim se otvoreno promiču politike asimilacije i ograničavaju kulturne, vjerske i jezične slobode raznih skupina unutar i izvan Kine;

3. potiče Kinu da taj zakon stavi izvan snage kako bi poštovala svoje obveze na temelju međunarodnog prava u pogledu nediskriminacije te zaštite i promicanja etničkih i vjerskih manjina;

4. poziva Vijeće da aktivira globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava protiv dužnosnika i subjekata odgovornih za osmišljavanje i provedbu tog zakona;

5. žali zbog izvanteritorijalnih odredbi zakona, koje predstavljaju transnacionalnu represiju; potiče sve države članice EU-a da obustave sporazume o izručenju s Kinom kako bi se progonjeni pojedinci koji borave u Uniji zaštitili od rizika transnacionalne represije na temelju tog zakona;

6. snažno odbacuje pokušaje kineskih vlasti da se upliću u priznavanje i obrazovanje tibetanskih budističkih duhovnih vođa; naglašava da je nasljednik Dalaj Lame isključivo vjersko pitanje koje se mora utvrditi isključivo u skladu s tibetanskim budističkim tradicijama;

7. poziva na trenutačno puštanje na slobodu kineskih političkih zatvorenika, među kojima su i Choktrul Dorje Ten Rinpoche, Palden Yeshi, dobitnik Nagrade Saharov Ilham Tohti, 11. pančen lama Gedhun Choekyi Nyima i mongolski aktivist Hada; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje, Komisiju i države članice da nastave raspravljati o tim slučajevima s Kinom;

8. poziva visokog povjerenika UN-a za ljudska prava da objavi ažurirano izvješće o stanju u Kini, posebno u pogledu zakona iz 2026.;

9. smatra da će uvođenje i provedba tog zakona dovesti do ozbiljnih posljedica za odnose EU-a i Kine;

10. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi državama članicama i ostalim institucijama EU-a, vladi Kine, UN-u i Središnjoj tibetanskoj upravi.